

بررسی میزان آلودگی آب‌های راکد و خاک به ورمامباورمیفورمیس در پارک‌های اراک، ایران، سال ۹۷-۱۳۹۶

حمیده سادات اطیابی^۱، سیما راستی^۲، مریم نیتی^۳، زهرا اسلامی راد^۴، مهدی دلاوری^۵، سیدغلام عباس موسوی^۶

چکیده

زمینه و هدف: ورمامباورمیفورمیس آمیب آزادی فرصت طلبی است که در منابع محیطی وجود دارد و سبب کراتیت آمیبی یا آنسفالیت گرانولوماتوز آمیبی در افراد نقص ایمنی می‌شود. مطالعه‌ی حاضر به منظور تعیین آلودگی به ورمامباورمیفورمیس در آب‌های راکد و خاک اراک صورت گرفت.

روش بررسی: در این مطالعه‌ی توصیفی، ۶۰ نمونه آب راکد و ۳۶ نمونه خاک پارک‌های اراک جمع آوری گردید. پس از عبور دادن نمونه‌ها از فیلترهای نیتروسولولز ۰/۴۵ میکرونی، در محیط آگار غیرمغذی ۱/۵ درصد (NNA) کشت و از نظر آمیب آزادی بررسی شدند. پس از استخراج DNA، ورمامباورمیفورمیس با واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز (PCR) و پرایمرهای NA1، NA2 شناسایی شد. ۸ ایزوله ورمامباورمیفورمیس تعیین توالی نوکلئوتید گردید و پس از بلاست و تایید گونه، در بانک ژن ثبت گردید. اطلاعات با نرم افزار SPSS و آزمون‌های آماری فیشر و مجذورکای تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: از ۹۶ نمونه منابع محیطی موردبررسی ۲۹/۲ درصد آلوده به آمیب آزادی بودند. میزان آلودگی آب راکد و خاک به این آمیب به ترتیب ۲۸/۳ درصد و ۳۰/۶ درصد بود ($P < ۰/۰۰۱$). همچنین آلودگی به ورمامباورمیفورمیس به ترتیب در ۱۰ درصد و ۱۶/۷ درصد آب راکد و خاک تایید شد ($P < ۰/۰۰۱$).

نتیجه گیری: آب‌های راکد و خاک این منطقه، آلوده به آمیب‌های آزادی و ورمامبا است. با توجه به بیماری‌زا بودن این آمیب و امکان وجود اندوسیمبیونت بیماری‌زا در آن، آموزش بهداشت جهت کنترل و پیشگیری از بیماری به‌خصوص در بیماران مستعد از جمله افراد استفاده کننده از لنزهای تماسی توصیه می‌شود.

واژه‌های کلیدی: آمیب آزادی، ورمامبا ورمیفورمیس، آب راکد، خاک، اراک

دریافت مقاله: دی ۱۳۹۷
پذیرش مقاله: اردیبهشت ۱۳۹۸

* نویسنده مسئول:
سیما راستی؛

دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

Email:
rasti_s@yahoo.com

۱ کارشناس ارشد انگل شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران

۲ استاد گروه انگل شناسی، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران

۳ دانشیار گروه انگل شناسی و قارچ شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۴ دانشیار گروه انگل شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران

۵ دانشیار گروه انگل شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران

۶ مربی، گروه آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، کاشان، ایران

آلودگی آب‌های راکد و خاک به ورماباورمیفورمیس در پارک‌های شهر اراک انجام شده است.

روش بررسی

تحقیق به روش مقطعی انجام گرفت. در این مطالعه، ۹۶ نمونه شامل ۶۰ نمونه آب راکد و ۳۶ نمونه خاک پارک‌های اراک (از تمامی مناطق شمال، جنوب، شرق و غرب به صورت تصادفی) جمع‌آوری گردید. نمونه‌های آب راکد به میزان ۵۰۰ میلی‌لیتر در بُتری‌های درپوش‌دار استریل و نمونه‌های خاک به میزان ۲۰ گرم در نایلون استریل جمع‌آوری گردید و پس از انتقال به آزمایشگاه انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی اراک، از نظر آمیب‌های آزادزی و در گروه انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی کاشان از نظر ورماباورمیفورمیس بررسی شد. ارتباط pH و دما با رشد آمیب‌های آزادزی و ورمابا نیز بررسی گردید. همچنین تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSS، با آمارهای توصیفی و کای اسکوئر و فیشر انجام گرفت.

• فیلتراسیون و کشت نمونه‌ها

نمونه‌های آب راکد از فیلترهای نیتروسولوزی با قطر منافذ ۰/۴۵ میکرون (Sartorius Stedim، آلمان) و با استفاده از دستگاه پمپ خلا (WHITLEY DG۲۵۰، چین) فیلتر شدند. نمونه‌های خاک نیز ابتدا در ۱۰۰ میلی‌لیتر آب مقطر استریل سوسپانسیون شده و سپس محلول رویی فیلتر گردید. فیلترها روی محیط کشت آگار غیرمغذی (NNA) ۱/۵ درصد محتوی ۱۰ درصد Pages saline غنی شده با اشرشیاکلی در دمای ۲۶-۲۸ درجه سانتی‌گراد به مدت یک ماه انکوبه و سپس از نظر ترفوزوئیت یا کیست آمیب آزادزی بررسی شدند (۱۲). همچنین جهت خالص سازی نمونه‌های مثبت آمیب‌های آزادزی از آلودگی باکتریایی و قارچی، مجدداً پاساژ داده شدند و کلنی‌های آمیب آزادزی پس از شست و شو با سرم فیزیولوژی استریل، جمع‌آوری و رسوب آمیب تا زمان استخراج DNA در ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شد.

• استخراج DNA

آمیب‌های آزادزی، تک یاخته‌های دوگانه‌زی (با دو زندگی آزاد و انگلی) هستند که قادر به تغذیه از میکروارگانیسم‌های مختلف از جمله باکتری‌ها می‌باشند. این آمیب‌ها در منابع مختلف محیطی همچون آب، خاک و گرد و غبار گزارش شده اند (۱ و ۲). آمیب‌های آزادزی، شامل خانواده‌های هارتمنلیده (ورمامبیده)، آکانتامبیده و والکامفیده هستند و برخی از گونه‌های آنها بالقوه برای انسان پاتوژن هستند. این آمیب‌ها می‌توانند سبب بیماری‌هایی همچون کراتیت آمیبی (AK: Amoebic keratitis) و آنسفالیت گرانولوماتوز آمیبی (GAE: Granulomatous Amoebic Encephalitis) شوند (۳ و ۴). ورماباورمیفورمیس (هارتمنلاورمیفورمیس) شایع‌ترین آمیب خانواده ورمامبیده است که به‌طور گسترده در طبیعت وجود دارد و از خاک، آب‌های شیرین و گرد و غبار جدا شده است (۵). ورمابا در چرخه‌ی زندگی خود دارای دو شکل تروفوزوئیت و کیست است که در شکل کیستی خود قادر به تحمل شرایط نامساعد محیطی همچون دما و pH نامناسب، خشکی و عوامل شیمیایی می‌باشد (۶). این آمیب قادر به ایجاد کراتیت آمیبی (AK) و آنسفالیت گرانولوماتوز آمیبی (GAE) در افراد سالم و افرادی با اختلال در سیستم ایمنی است (۷ و ۸).

از ایران گزارش‌هایی از وقوع کراتیت آمیبی در افرادی که لنزهای تماسی استفاده می‌کنند وجود دارد که دلیل آن عدم رعایت اصول بهداشتی در استفاده از لنزهای نرم است (۹).

همچنین ورماباورمیفورمیس به علت توانایی انتقال میکروارگانیسم‌های پاتوژن از جمله باکتری لژیونلا پنوموفیلا (عامل بیماری پنومونی در انسان) تهدید مهمی برای سلامت انسان محسوب می‌شود (۱۰). شهر اراک منطقه کوهستانی است و آب و هوای سرد و خشک و در منطقه باد و گرد و غبار زیاد دارد. این شهر، به‌دلیل مجاورت با کویرمیقان و وجود ارتفاعات، کمبود پوشش گیاهی و رطوبت، از نظر آب و هوایی دارای نوسانات اقلیمی است (۱۱). با توجه به اطلاعات اندک در زمینه‌ی آلودگی منابع محیطی به ورماباورمیفورمیس در ایران و جهان (۱۵-۱۲) و عدم بررسی این آمیب در اراک، مطالعه‌ی حاضر به‌منظور تعیین

از کنترل مثبت ورمامبا و کنترل منفی (آب مقطر استریل) استفاده گردید. با مشاهده باندهای ۷۵۰ bp ورمامبا ورمیفورمیس تایید گردید.

• تعیین توالی

محصول PCR ۸ ایزوله مثبت ورمامبا از آب راکد و خاک، جهت تعیین توالی به شرکت تکاپوزیست (کره جنوبی) ارسال شد. سپس توالی‌ها در سایت NCBI بلاست شده و با نتایج ثبت شده در بانک ژن مقایسه گردید. سپس جهت مقایسه و تعیین درصد مشابهت ایزوله‌های مورد بررسی، توالی‌ها با استفاده از نرم افزار Clustalw2 آنالیز شدند.

یافته‌ها

به‌طورکلی با روش کشت از ۹۶ نمونه آب‌های راکد و خاک مورد بررسی، ۲۸ نمونه (۲۹/۲ درصد)، از نظر آمیب آزادزی مثبت بودند. میزان آلودگی آب‌های راکد و خاک به تفکیک ۲۸/۳ درصد و ۳۰/۶ درصد بود. از نظر آماری تفاوت آلودگی به آمیب آزادزی در آب راکد و خاک معنی دار بود ($P.value < 0.001$).

DNA نمونه‌ها با استفاده از کیت DynaBio TM DNA Extraction Mini Kit

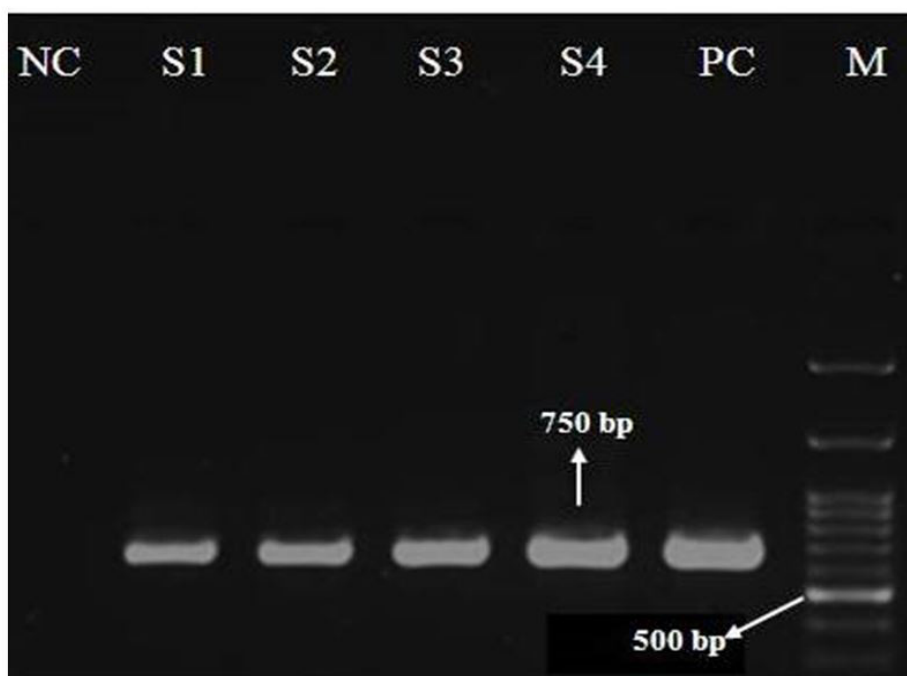
شرکت تکاپوزیست و طبق دستورالعمل مربوط استخراج شده و تا زمان PCR در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند.

• شناسایی ورمامبا ورمیفورمیس با PCR

ورمابا ورمیفورمیس با روش PCR و با استفاده از پرایمرهای اختصاصی NA1، NA2 (با توالی 5'-GCT CCA ATA GCG TAT ATT AA-3' و NA2 5'-AGA AAG AGC TAT CAA TCT GT-3' و با تکثیر ژن srRNA ۱۸ شناسایی گردید.

PCR طبق برنامه انجام شد؛ دناتوراسیون اولیه در ۹۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۵ دقیقه، سپس ۳۰ سیکل در دناتوراسیون ۹۴ درجه سانتی‌گراد به مدت ۳۰ ثانیه، آنیلینگ ۵۰ درجه سانتی‌گراد به مدت ۳۰ ثانیه و طویل سازی در ۷۲ درجه سانتی‌گراد به مدت ۴۵ ثانیه و طویل سازی نهایی در ۵ دقیقه (۱۲).

محصول PCR ایزوله‌ها با ژل آگاروز ۱/۵ درصد رنگ آمیزی شده با اتیدیوم بروماید، الکتروفورز و با ترانس لومیناتور بررسی شدند. همچنین

* NC کنترل منفی، S1-S4 نمونه‌های مثبت ورمامبا، PC کنترل مثبت، M مارکر وزنی ۱۰۰ bp (Ladder)

شکل ۱: الکتروفورز محصول PCR نمونه‌های مثبت ورمامبا با استفاده از پرایمر NA1، NA2 از آب راکد و خاک بر روی ژل آگاروز ۱/۵ درصد

در بررسی مولکولی (PCR) به‌طور کلی میزان آلودگی به ورمامباورمیفورمیس در آب راکد و خاک ۱۲ نمونه (۱۲/۵ درصد) و به تفکیک آلودگی آب راکد ۶ نمونه (۱۰ درصد) و خاک ۶ نمونه (۱۶/۷ درصد) بود. از نظر آماری تفاوت آلودگی به ورمامبا در آب راکد و خاک معنی‌دار بود ($P.value < 0.001$) (تصویر ۱ و جدول ۱).

جدول ۱: توزیع فراوانی آلودگی منابع ممیپی به آمیب آزادی و ورمامبا بر حسب نوع نمونه در اراک ۹۷-۱۳۹۶

تک یاخته نوع نمونه	ورمابا (PCR)		آمیب آزادی (کشت)		جمع تعداد (درصد)
	منفی تعداد (درصد)	مثبت تعداد (درصد)	منفی تعداد (درصد)	مثبت تعداد (درصد)	
آب راکد	۷۱/۷	۲۸/۳	۷۱/۷	۲۸/۳	۱۰۰
خاک	۶۹/۴	۳۰/۶	۶۹/۴	۳۰/۶	۱۰۰
جمع	۷۰/۸	۲۹/۲	۷۰/۸	۲۹/۲	۱۰۰
	< 0.001		< 0.001		

بیشترین زمان مورد نیاز جهت جداسازی آمیب آزادی در روز چهاردهم کشت (۷۷/۳ درصد) و کمترین آن در روز هفتم کشت (۱۶ درصد) بود. بیشترین میزان آلودگی به آمیب آزادی و ورمامباورمیفورمیس در pH:۷ و دمای ۱۰ درجه سانتی‌گراد مشاهده شد.

جدول ۲: شماره ثبت ایزوله‌های ورماباورمیفورمیس در بانک ژن

نوع نمونه	شماره ثبت
آب‌های راکد	LC433880.1, LC430989.1, LC430990.1, LC433779.1, LC431240.1
خاک	LC430991.1, LC433881.1, LC456710.1

میزان آلودگی به ورماباورمیفورمیس در آب‌های سطحی کیش، آب دریا و رودخانه شمال و مرکز کشور، آب‌های شیرین شیراز و آب‌های آشامیدنی سنمان ۱۱-۶ درصد گزارش گردید که تقریباً با نتایج مطالعه حاضر مطابقت دارد (۱۹ و ۱۶ و ۱۴ و ۱۲).

سلگی و همکاران (۱۳۹۰) میزان آلودگی به ورمابا (هارتمنلا) را در چشمه‌های آب گرم اردبیل ۱۷ درصد گزارش کردند (۱۳) که در مقایسه با مطالعه‌ی اخیر میزان آلودگی بیشتر بوده است، که به دلیل گرمادوست بودن آمیب می‌باشد (۲۰ و ۱۳).

Garsia و همکاران (۲۰۱۳) در اسپانیا میزان آلودگی آب تصفیه خانه‌ها به ورمابا را ۲۵ درصد گزارش نمودند که از مطالعه‌ی حاضر بیشتر است. با توجه به نوع نمونه و وجود مواد مغذی برای رشد آمیب در این نمونه، نتایج به‌دست آمده تایید می‌گردد (۱۵). Rohr و همکاران (۱۹۹۸) در آلمان با استفاده از روش کشت، میزان آلودگی به آمیب آزادی در سیستم‌های آب گرم بیمارستانی را ۵۲ درصد و با روش مرفولوژی، میزان ورمابا را ۴۱ درصد گزارش نمودند که در مقایسه با نتایج مطالعه حاضر، بیشتر بود (۲۱) که با توجه به روش مطالعه‌ی فوق (کشت) نتایج دقیق نمی‌باشد.

میزان تشابه ایزوله‌های ورماباورمیفورمیس با ایزوله‌های بانک ژن ۹۵-۱۰۰ درصد بود و ۸ ایزوله با جزییات کامل در بانک جهانی ژن ثبت گردید.

بحث

در تحقیق حاضر، میزان آلودگی آب‌های راکد به آمیب‌های آزادی با روش کشت در پارک‌های شهر اراک ۲۸/۳ درصد بود (۵۷/۰-۱۵۵/۰ CI) که با روش PCR ۱۰ درصد از نظر ورماباورمیفورمیس (۱۷۴/۰-۲۵/۰ CI) تایید گردید.

نیتی و همکاران (۱۳۹۴) در کیش، محمودی و همکاران (۱۳۹۴) در شمال و مرکز ایران، آرمند و همکاران (۱۳۹۵) در شیراز، گلستانی و همکاران (۱۳۹۶) و مصطفایی و همکاران (۱۳۹۷) در کاشان، میزان آلودگی منابع آبی به آمیب آزادی را به‌ترتیب ۳۸ درصد، ۵۸/۸ درصد، ۷۷ درصد، ۸۸/۴ درصد و ۳۵/۲ درصد گزارش نمودند که در مقایسه با نتایج مطالعه‌ی حاضر بیشتر است (۱۸-۱۶ و ۱۴ و ۱۲).

همچنین در مطالعات نیتی و همکاران (۱۳۹۴)، محمودی و همکاران (۱۳۹۴)، آرمند و همکاران (۱۳۹۵) و جوانمرد و همکاران (۱۳۹۶)

می‌شود.

نتیجه گیری

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، میزان آلودگی به *ورمابا* و *ورمیورمیس* در آب‌های راکد و خاک اراک تقریباً مشابه سایر مطالعات انجام شده در ایران بود ولی در مقایسه با نتایج مطالعات خارج از کشور، کمتر بود. این اولین مطالعه در زمینه بررسی آلودگی منابع محیطی به *ورمابا* در اراک بود. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که آب‌های راکد و خاک این منطقه، آلوده به آمیب فرصت طلب *ورمابا* و *ورمیورمیس* بود که یک هشدار جدی برای سلامت عمومی به ویژه در بیماران نقص ایمنی و مصرف کنندگان لوز می‌باشد. با توجه به اطلاعات اندک در زمینه آلودگی منابع محیطی به *ورمابا* در ایران و جهان و بیماری‌زا بودن این آمیب، آموزش بهداشت و بهسازی محیط جهت کنترل و پیشگیری از ابتلای انسانی و بروز بیماری توصیه می‌شود.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کاشان به خاطر حمایت مالی (طرح پژوهشی ۹۶۲۱۹) قدردانی می‌گردد. کد اخلاق مقاله: IR.KAUMS.MEDNT.REC.۱۳۹۶.۱۱۳ و تاریخ کمیته اخلاق: ۱۳۹۶/۱۲/۱۴ می‌باشد. بدین وسیله از همکاری سرکار خانم زهره لاستجردی قدردانی می‌گردد.

بر اساس نتایج مطالعه اخیر، میزان آلودگی خاک پارک‌های اراک به آمیب آزادی ۳۰/۶ درصد بود (CI- ۰/۱۷۰-۰/۳۹۶) که با PCR ۱۶/۷ درصد (CI- ۰/۰۴۵-۰/۲۸۸) و *ورمابا* تایید گردید.

نتایج مطالعه حاضر با نتایج مطالعه میقانی و همکاران (۱۳۹۷) که میزان آلودگی خاک به آمیب آزادی در اراک ۳۳/۳ درصد گزارش نمودند، مشابه می‌باشد (۲۲).

محقق و همکاران (۱۳۹۵) در ساری میزان آلودگی خاک به *ورمابا* را ۵ درصد گزارش نمودند که از نتایج مطالعه کنونی کمتر است، روش مطالعه این محقق (شناورسازی، شیت) و رنگ آمیزی گیمسا بوده که دقیق نیست (۲۳). همچنین Reyes-Batlle و همکاران (۲۰۱۶) میزان آلودگی خاک به *ورمابا* را در جزایر قناری در اسپانیا ۲۱ درصد گزارش نمودند که در مقایسه با نتایج مطالعه اخیر، بیشتر است (۲۴). بر اساس نتایج مطالعه حاضر، بیشترین میزان آلودگی (۷۰/۶ درصد) به آمیب آزادی در آب‌های راکد با pH:۷ و کمترین میزان آلودگی (۵/۹ درصد) در آب‌هایی با pH:۵ مشاهده گردید که با نتایج گلستانی و همکاران (۱۳۹۶) مطابقت دارد (۱۷). بر اساس مطالعات انجام شده بهترین محدوده pH جهت رشد آمیب (۸-۹) است که در آن بالاترین فرایند سرعت تبدیل تروفوزوئیت به کیست وجود دارد و کاهش تبدیل این سرعت در pH های پایین تر (۷-۵) نشان داده شده است (۲۵).

از محدودیت‌های مطالعه، کافی نبودن منابع مالی جهت شناسایی سایر آمیب‌های آزادی در نمونه‌های مورد مطالعه بود. همچنین بررسی آلودگی نمونه‌های گرد و غبار و بیوفلم به این آمیب آزادی نیز توصیه

منابع

1. Hooshyar H & Rezaeian M. Amoebas. Isfahan: Mani; 2011: 27-31,208-10[Book in Persian].
2. Niyiyati M & Behniafar H. Isolation, cultivation and identification of free living amoebae from environmental and clinical sources. Tehran: Shahid Beheshti University of Medical Sciences; 2017: 11[Book in Persian].
3. Edrisiyan GH, Rezaeian M, Ghorbani M, Keshavarz H, Mohebbali M. Medical protozoology. Tehran: Tehran University of Medical Sciences 2015: 121,142[Book in Persian].
4. Rezaeian M & Niyiyati M. Pathogenic free living Amoeba in human. Chapter 5(Acanthamoeba). Tehran: Tehran University of Medical Sciences; 2009: 13[Book in Persian].
5. Scheid PL. *Vermamoeba vermiformis*-A free-living Amoeba with public health and environmental health significance. The Open Parasitology Journal 2019; 7(1): 40-7.
6. Fouque E, Yefimova M, Trouilhé MC, Quellard N, Fernandez B, Rodier MH, et al. Morphological study of the encystment and excystment of *Vermamoeba vermiformis* revealed original traits. The Journal of Eukaryotic Microbiology 2015; 62(3): 327-37.
7. Kinnear FB. Non-Acanthamoeba amoebic keratitis. The Journal of Infection 2001; 42(3): 218-9.

8. Centeno M, Rivera F, Cerval L, Tsutsumi V, Gallegos E, Calderon A, et al. *Hartmanella vermiformis* isolated from the cerebrospinal fluid of a young male patient with meningoencephalitis and bronchopneumonia. *Archives of Medical Research* 1996; 27(4): 579-86.
9. Abedkhijasteh H, Niyyati M, Rahimi F, Heidari M, Farnia S & Rezaian M. First report *Hartmanella* keratitis in a cosmetic soft contact lens wearer in Iran. *Iranian Journal of Parasitology* 2013; 8(3): 481-5.
10. Kuiper MW, Wullings BA, Akkermans AD, Beumer RR & Van der Kooij D. Intracellular proliferation of *Legionella pneumophila* in *Hartmanella vermiformis* in aquatic biofilms grown on plasticized polyvinyl chloride. *Applied and Environmental Microbiology* 2004; 70(11): 6826-33.
11. Asgari S & Abdoli S. Arak city a historical review and geographical view. Arak: Nevisandeh; 2018: 4,13[Book in Persian].
12. Niyyati M, Lasjerdi Z & Lorenzo-Morales J. Detection and molecular characterization of potentially pathogenic free-living Amoebae from water sources in Kish island, southern Iran. *Microbiology Insights* 2015; 8(1): 1-6.
13. Solgi R, Niyyati M, Haghghi A & Nazemalhosseini Mojarad E. Occurrence of thermotolerant *Hartmanella vermiformis* and *naegleria* Spp. in hot springs of Ardebil province, north-west Iran. *Iranian Journal of Parasitology* 2012; 7(2): 47-52.
14. Mahmoudi MR, Rahimi B, Seyedpour SH & Karanis P. Occurrence and molecular characterization of free-living Amoeba species (*Acanthamoeba*, *Hartmannella*, and *Saccamoebalimax*) in various surface water resources of Iran. *Parasitology Research* 2015; 114(10): 4669-74.
15. Garcia A, Goñi P, Cieloszyk J, Fernandez MT, Calvo-Beguería L, Rubio E, et al. Identification of free-living Amoebae and Amoeba-associated bacteria from reservoirs and water treatment plants by molecular techniques. *Environmental Science & Technology* 2013; 47(7): 3132-40.
16. Armand B, MotazedianMH & Asgari Q. Isolation and identification of pathogenic free-living Amoeba from surface and tap water of Shiraz city using morphological and molecular methods. *Parasitology Research* 2016; 115(1): 63-8.
17. Golestani MH, Rasti S, Hooshyar H, Delavari M, Mousavi GA, Iranshahi L, et al. Molecular identification and genotyping of *Acanthamoeba* isolated from environmental sources in Kashan, central Iran. *Jundishapur Journal of Microbiology* 2018; 11(4): e55582.
18. Mostafaei G, Bidgoli MS, Rasti S, Moosavi SG & Iranshahi L. Genotyping of *acanthamoeba* in rural drinking water sources in Kashan and Aran-Bidgol, Iran. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences* 2019; 28(169): 130-9[Article in Persian].
19. Javanmard E, Niyyati M, Lorenzo-Morales J, Lasjerdi Z, Behniafar H & Mirjalali H. Molecular identification of waterborne free living Amoebae (*Acanthamoeba*, *Naegleria* and *Vermamoeba*) isolated from municipal drinking water and environmental sources, Semnan province, north half of Iran. *Experimental Parasitology* 2017; 183(1): 240-4.
20. Lorenzo-Morales J, Martinez-Carretero E, Batista N, Alvarez-Marin J, Bahaya Y, Walochnik J, et al. Early diagnosis of amoebic keratitis due to a mixed infection with *Acanthamoeba* and *Hartmanella*. *Parasitology Research* 2007; 102(1): 167-9.
21. Rohr U, Weber S, Michel R, Selenka F & Wilhelm M. Comparison of free-living Amoebae in hot water Systems of hospitals with isolates from moist sanitary areas by identifying genera and determining temperature tolerance. *Applied and Environmental Microbiology* 1998; 64(5): 1822-4.
22. Meighani M, Eslamirad Z, Hajihosseini R, Ahmadi A & Saki S. Isolation and genotyping of *Acanthamoeba* from soil samples in Markazi province, Iran. *Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences* 2018; 6(12): 2290-4.
23. Mohaghegh MA, Azimi Resketi M, Mohammadimanesh R, Azami M, Mirzaie F, Falahati M, et al. Soil contamination with free-living Amoeba in North of Iran. *International Journal of Infection* 2016; 3(4): e37923.
24. Reyes-Batlle M, Wagner C, Zamora-Herrera J, Vargas-Mesa A, Sifaoui I, Gonza'lez AC, et al. Isolation and molecular identification of *Vermamoeba vermiformis* strains from soil sources in El Hierro island, Canary islands, Spain. *Current Microbiology* 2016; 73(1): 104-7.
25. Fouque E, Trouilhe MC, Thomas V, Humeau P & Hechard Y. Encystment of *Vermamoeba (Hartmannella) vermiformis*: Effects of environmental conditions and cell concentration. *Experimental Parasitology* 2014; 145(1): 62-8.

Survey on the Contamination Rate of Stagnant Water and Soil to *Vermamoeba vermiformis* in Arak Parks, Iran, 2017-2018

Hamideh Sadat Atyabi¹ (M.S.) - Sima Rasti² (Ph.D.) - Maryam Niyati³
(Ph.D.) - Zahra Eslamirad⁴ (Ph.D.) - Mahdi Delavari⁵ (Ph.D.) - Gholam
Abbass Moosavi⁶ (M.S.)

1 Master of Science in Parasitology, School of Medicine, Kashan University of Medical Sciences, Kashan, Iran

2 Professor, Department of Medical Parasitology, Infectious Disease Research Center, School of Medicine, Kashan University of Medical Sciences, Kashan, Iran

3 Associate Professor, Department of Medical Parasitology & Mycology, School of Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran

4 Associate Professor, Department of Medical Parasitology, School of Medicine, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran

5 Associate Professor, Department of Medical Parasitology, School of Medicine, Kashan University of Medical Sciences, Kashan, Iran

6 Instructor, Department of Biostatistics, School of Health, Kashan University of Medical Sciences, Kashan, Iran

Abstract

Received: Dec 2018

Accepted: Apr 2019

Background and Aim: *Vermamoeba vermiformis* is an opportunistic free living amoeba (FLA) that is ubiquitous in different environmental sources. This Amoeba can cause Amoebic Keratitis (AK) and Granulomatous Amoebic Encephalitis (GAE) in immunocompromised patients. This study was conducted to determine the rate of *Vermamoeba vermiformis* in stagnant water and soil in Arak.

Materials and Methods: In this cross-sectional study, stagnant water (60) and soil samples (36) were collected from Arak parks. The samples were filtered in 0.45 μm nitrocellulose paper and cultured on to 1.5% NNA for the presence of free living amoeba (FLA). After DNA extraction, *Vermamoeba vermiformis* was identified by Polymerase Chain Reaction (PCR) using primers NA1 and NA2. Eight isolates of *Vermamoeba vermiformis* were sequenced, blasted and after confirmation, recorded in the Gene Bank. The data were recorded in SPSS and analyzed using X² and Fischer Exact test.

Results: Out of 96 environmental sources, 29.2% were positive for free living amoeba. The rate of FLA pollution in stagnant water and soil were 28.3 and 30.6% respectively (P<0.001). The contamination rate of stagnant water and soil with *Vermamoeba vermiformis* were 10% and 16.7%, respectively (P<0.001).

Conclusion: The results of the present study revealed that stagnant water and soil resources were contaminated to FLA and *Vermamoeba*. Due to the Pathogenic ability of this Amoeba and the possibility of endosymbian pathogens in it, health education is recommended for controlling and preventing the disease, especially in susceptible patients, including those who use contact lenses.

Keywords: Free Living Amoeba, *Vermamoeba vermiformis*, Stagnant Water, Soil, Arak

* Corresponding Author:
Rasti S
Email:
rasti_s@yahoo.com